

Aktivitetsrapport fra januar til juni 2009

Den økonomiske krisen dominerer i EU

Den økonomiske krisen har også slått hardt mot EU-landene. Store sentrale land som Frankrike, Polen og Tyskland ser ut til å komme best ut av krisen, mens de baltiske landene, Spania, Storbritannia og Irland ser ut til å måtte slite lenge med lav vekst og høy arbeidsløshet.

EUs rolle gjennom krisen kan deles i tre:

- a) Euro har gitt en fantastisk stabilitet til de 16 medlemslandene. Spesielt Spania, Portugal, Belgia og Irland har unngått islandske tilstander gjennom Euromedlemskapet. Landene utenfor har fått merke krisen desto mer.
- b) EU-landene har håndtert krisen nasjonalt, men det har også vært mye samordning mellom de store medlemslandene
- c) Europakommisjonen har opptrådt svakt og langsomt. De har forskuttert og forenklet prosedyrene med regionalfonder og de har tatt frem, relativt små, økonomiske krisepakker (bla a til vindkraft i Nordsjøen)

Finanskrisen blottla EUs mangel på instrumenter og tomrommet som var skapt av Lisboatraktaten og valgkamp.

Europaparlamentet (EP) hadde valg i juni og mye av våren gikk til valgkamp. Rett før valget benyttet parlamentarikerne sjansen til å få gjennom lovforslag (klima og energi) som de ikke turde overlate til det nye EP. Ep ville også vise sin makt gjennom å drøye lenge med godkjennelsen av Barroso som president i Europakommisjonen.

I Europakommisjonen ventet man på folkeavstemningen i Irland om Lisboatraktaten. Den gamle Europakommisjonen (27 kommisjonærer) fikk dermed forlenget sin jobb til november. Mange av kommisjonærene har likevel lenge vært på jobb jakt, noen har allerede sluttet og handlekraften har vært deretter.

Presidenten i Europakommisjonen, portugiseren Jose Manuel Barroso, ville gjerne beholde sin jobb og har derfor vært forsiktig for å ikke trå noen av medlemslandene på tærne. Helt motsatt av hva Europa hadde behov under den finansielle krisen. I september fikk han flertallet i det nye EP med seg og han kan nå kaste seg ut i en ny 5-års periode.

Europa ser nå ut til å være på vei ut av krisen, men EU og Eurosonen har et par store utfordringer fremfor seg:

- a) Hvordan beholde disiplinen i det Indre Markedet og unngå proteksjonisme og ulovlig offentlig støtte?
- b) Hvordan utvikle felles myndigheter og varselsystem som kan forhindre fremtidige kriser
- c) Hvordan skape en mer homogen økonomisk utvikling i Eurolandene
- d) Hvordan hjelpe ikke-euroland inn i Euroland
- e) Hvordan få ned arbeidsløsheten i medlemslandene

Når det gjelder andre tema så har også i 2009 fokuset vært på klima og Energi.

EU-landene ble enige om en felles energi og klimapolitikk i 2007 og våren 2009 ble Ministerrådet og Europaparlamentet enige om energipakken som består av viktige detaljer for gjennomføringen av en felles politikk.

I løpet av våren har EU bidratt til enighet om den viktige gassrørledningen Nabucco fra det kaspiske hav via Tyrkia til Østerrike og Balkan.

Den økonomiske krisen bidrar til at EU nå ser ut til å klare sine Kyoto-mål for kutt i CO₂ – men krisen har samtidig bremset grønne investeringer og holdt CO₂ prisene nede.

EU med sin 20-20-20 klimapolitikk har tatt ledelsen frem mot FNs klimamøte i København, men mye tyder på at krisen har gjort medlemslandene mer vanskelige enn det de var da de signerte den felles klimapolitikken i 2007.

Forhandlingene med nye søkerland har også stått nesten stille i 2009. Kroatia er først i køen, men grensestvist med Slovenia har bremset forhandlingene. Nå er de i gang igjen, og Kroatia kan bli medlemmer i 2011/2012.

Som nytt søkerland har Island kommet på banen. Hovedårsaken er Euro som kan gi landet en finansiell stabilitet. Forhandlingene for EØS-landet Island er relativt lette, selv om de må kjempe for gode løsninger innenfor fiske, landbruk og regionalpolitikken. Islendingene er fortsatt skeptiske til medlemskap.

Kandidatlandet Tyrkia er i en vanskeligere posisjon. Flere store medlemsland er åpent kritiske til et tyrkisk medlemskap og problemer som Kypros-konflikten gjør at forhandlingene går langsomt.

Norge og EU

Interessen for energi og klima har gitt Norge en viktig rolle som stabil og demokratisk leverandør av olje og gass. Norske myndigheter posisjonerer seg i Brussel på Barents/Arktis og CCS (CO₂-fjerning og lagring) – men synes lite på andre områder.

I EUs forskningsprogram (7RP) er Norges deltagelse svakere enn mange har trodd. Vi får mange av våre søknader gjennom - men størrelsen på prosjektene er små, antall søkere er for lite og norsk industri forsker mindre enn industrien i andre europeiske land.

7RP øker frem mot 2013 og dette stiller store krav på norske forskningsmiljøer (inkl næringslivet)

Norges høye BNP øker alle Norges bidrag til EU – fra skoleprogrammer til EØS-bidraget.

Rogaland og EU

I perioden kan vi konstatere en øket interesse fra kommunene om EU. Samtidig så begynner satsingen på en felles Fagenhet for EU forskning å bære frukt og vi har flere vinnende 7RP-søknader i perioden.

EU vil ha også ha et North Sea Grid (NSG) - et nettverk av kabler for overføring av elektrisitet i Nordsjøen. Kabelnettverket er ikke bare sentralt for å overføre elektrisitet mellom landene, men også som transportnett for offshore produksjon av elektrisitet. NSG sammen med EUs strategi for makroregioner (som Nordsjøen) gir nye muligheter for aktører i Rogaland.

Kontoret i Brussel

Kontoret ligger sentralt blant EU-institusjonene og har i dag følgende bemanning:

Pål Jacob Jacobsen: leder Stavanger-regionens Europakontor (80 % SRE)

Bodil Agasøster: Konsulent Kultur og klima (delfinansiert av SRE)

Ines Aparicio: Prosjektmedarbeider med fokus på Sør-Europa og kursvirksomhet (dekkes av OneMarket – finansiering per prosjekt)

Emily von Sydow: journalist, ikke aktiv med Stavanger-regionens Europakontor, men bidrar med kunnskap og informasjon (dekkes per prosjekt)

Kunnskapen på kontoret

SRE skal knytte sammen utviklingen i EU og Europa med utviklingen i Rogaland og hjelpe til med å utnytte de muligheter som dukker opp.

For å klare dette har vi på kontoret bygget opp kunnskap på følgende områder:

- Strategier mot EU og Europa
- EU/EØS-politikk
- EUs kompromissprosess
- Interkulturelt samarbeid
- Språk (i dag: norsk, svensk, engelsk, tysk, fransk, spansk og russisk)
- Organisering av kurs, seminarer og prosjektverksteder
- EU-programmer (FoU, innovasjon og kultur)

Noen europeiske temaer vi har fulgt tett i første halvår:

- FoU
 - Energiforskning
 - Nettverk europeiske regioner (Regions of Knowledge)
- Kultur
 - Kultur og kreativitet i europeiske regioner
- Energi
 - EUs energi- og klimapolitikk
 - North Sea Grid
- Byer og regioner
 - Klima og energi i byer
 - Byenes og regionens rolle i Europa
 - Makroregioner (Østersjøen og Nordsjøen)

Spredning av kunnskap og informasjon

Kunnskapen skal distribueres til Rogaland og dette gjør vi på følgende måter:

Nyhetsbrev og artikler

1 nyhetsbrev

6 artikler til Rosenkilden (Næringsforeningen for Stavanger-regionen)

2 artikler i Rogaland i Utvikling (Fylket)
En aktiv hjemmeside www.stavangerregion.eu

Hjemmebesøk og reiser for SRE

Pål Jacob har vært på hjemmebesøk 5 ganger. Bodil har vært på møter i Rogaland 2 ganger i perioden.

Foredrag

Vi har holdt foredrag og presentasjoner for grupper på besøk i Brussel og på møter i Rogaland, København og Brussel

Totalt sett så holdt vi 40-50 presentasjoner i perioden.

Tema varierer fra Europakontoret, til Energipolitikken, kulturprogrammer og hvordan man kan utnytte mulighetene i EU.

Nettverk i Brussel

Vi har i perioden deltatt i ERRIN-nettverket i Brussel. Nettverket er et regionalt innovasjonsnettverk som gir oss kunnskap og nettverk innenfor innovasjon og forskning.

Et stadig økende antall representanter fra regionen er på enkeltmøter i Brussel og kommer innom for diskusjon og hjelp. Spesielt er det representanter fra kultur, energi, forskning og deltagere i EU-prosjekter som kommer til Europakontoret for å diskutere sine prosjekter og annet om EU. Flere bruker kontoret til prosjekt-workshop med partnere, mens andre arbeider fra kontoret under sitt Brussel-besøk.

I tillegg til dette har vi jevnlig besøk fra studenter, forskere og personer fra myndigheter og andre regionen som er interessert i Europakontoret.

Vi deltar på jevnlig møter mellom regionalkontorene og KS og i orienteringsmøter etter EØS-komiteen og i profileringsforumet for Norge i Brussel. Vi deltar også på EUs informasjonsdager for utvalgte programmer. Vi deltar også jevnlig på møter med norske ministere, statssekretærer eller andre fra departementene som er som på besøk i Brussel.

Seminar og kurs

- Planlegging og gjennomføring av 10-studiepoengs kurs i Europakunnskap på UIS for 40 studenter (planlegging, foredrag, retting av semesteroppgaver og eksamensarbeide)
- Katedralskolen – hjelp med program
- Arbeidsgruppen og den politiske styringsgruppen - Brussel dialog om makroregioner og North Sea Grid
- Sandnes kommune/direktører for eldresenter – planlegging og gjennomføring av program i Brussel
- Fremskrittspartiet – planlegging og gjennomføring av seminar/dialog i Brussel
- Stavanger Kommune/ledergruppen – planlegging og gjennomføring av seminar/dialog i Brussel
- Stavanger Kommune – planlegging av møter i samband med Covenant of Mayor signering

- Planlegging og gjennomføring av seminar for styret i MBL (Medie Bedriftenes landsforening)(med ledelse fra Rogaland)
- Miniseminar om kulturprogrammene for Stavanger kommune (i Stavanger9)
- Planlegging og gjennomføring av Brussel-møter for Det Norske Utvandrersenteret
- Planlegging og gjennomføring av seminar for styret i OG21(olje og gassforskning mot 21 århundre - kontakt fra Rogaland)
- Norsk Helse og Sosiallederlag Rogaland – planlegging og gjennomføring av seminar
- Formannskapet Rennesøy – planlegging og gjennomføring av seminar i København og Kalundborg
- Planlegging av seminar til Valencia (utsatt til 2010)
- Forberedelse for seminarer høsten 2009 for Kr f, Rogaland Fylke, OLF og Stavanger kommune
- Greater Stavanger – hjelp med studereise til København/Gøteborg
- Lang og byråkratisk (fra EU-institusjonene) forberedelse til seminar i Brussel/Open Days om kultur sammen med andre kulturhovedsteder

Alle seminarne er skreddersydde og tilpasset den deltageres behov og mulighetene i Brussel

Hospitanter

Vi har i perioden ikke hatt noen hospitant i første halvår 2009 (2 planlagt for høsten 2009) Hospitantopphold stiller store krav til SRE og til hospitantene. Hospitanten må ha en tydelig oppgave med EU-dimensjon og være i stand til å gjennomføre møter med personer fra EU-institusjoner og andre organisasjoner i Brussel og nærliggende land. SRE hjelper til med valg av oppgave, organisering av opphold, vi leter frem personer og avtaler møter (ca 10-15 total) og i tillegg er vi med på en del av møtene.

Markedsaktiviteter og EU prosjekter

Enkeltoppgaver 1. halvår 2008

Større prosjekter:

- Stavanger2008/Kulturregionen Rogaland
 - Organisering av seminar sammen med 7 andre kulturhovedsteder i samband med Open Days (finder sted 7 okt)
 - Utvikling og gjennomføring av prosjektverksted for kulturarbeidere i regi av Stavanger kommune
- Intelligent Energy søknad ”Sustain” – idéutvikling, lete partnere, søke forstøtte og skrive/koordinere søknad
- Media Farm – videreføring av multimediasert rollespill for EP – SRE er Brussel-koordinator og deltager i utvikling av prosjektet som varer til begynnelsen av 2010
- North Sea Grid og Nordsjøsam arbeidet
 - Møter med EU-institusjonene og interesseorganisasjoner

- Tema er inkludert i seminarer og foredrag

Mindre prosjekter og spørsmål:

- Byggbedrift Stav – organisering av besøk til energihus for XX fra Rogaland
- Expo Zaragossa – rapport om Zaragossas informelle arbeide frem til søknad. Denne rapporten var basert på intervjuer gjennomført i Zaragossa
- Masterstudent UIS – hjelp med oppgave
- Kyrre Aas – hjelp med hospitantuke hos Valencia
- Muligheter for det maritime Arena-prosjekt/Haugalandet Kunnskapspark
- Karmøy kommune – muligheter i helseprogrammet
- Formannskapet i Eigersund kommune – dialog om Europa
- EuroNablus/Stavanger Kommune – hjelp med EU program
- Statens Vegvesen region vest – dialog i Brussel
- Greater Stavanger – hjelp og deltagelse med program for EU-ambassadør i Rogaland
- Sintef Energiforskning – hjelp med kontakter i energimiljøet i Rogaland
- Haugalandet næringsutvikling – hjelp med prosjekt om film og ungdom
- Stavanger kommune – Covenant of Mayors – informasjon, diskusjoner og møter med Europakommisjonen
- Søknad til Balkan-programmet – med Jæren Produktutvikling og Europakontoret
- Tysvær kommune – programmer for Hertervig-satsingen
- Rogaland i Verden – forslag foredragsholder
- Energiteknologibedrift – muligheter i EU-programmer
- Bedrift – EU konkurranseproblem
- Sandnes Kommune – eksempler på byer og nettverk som ligger langt fremme utbygging i havn (waterfront)
- Stavanger kommune – deltagelse og innlegg på arbeidsgruppemøte
- Greater Stavanger – innspill internasjonal strategi
- Mekanisk bedrift Jæren– etablering i Europa
- Næringsforeningen i Stavangerregionen – info om høyhastighetstog
- Næringsforeningen Stavangerregionen – Rogaland og EU-forskningen
- SMI – formøte 7RP forhandlinger for Dale prosjekt
- Miljøteknologibedrift Sandnes– støttemuligheter for grønn teknologi
- ONS2010 – strategimøte på IRIS (utenfor vanlige hjemmebesøk)
- Hjelmeland kommune – støtte til fagtur til Latvia
- Den norske filmfestivalen Haugesund – spørsmål EU-program
- Firma ballastvann Stavanger – diverse spørsmål
- HSH – prosjektmøter i våre kontorer
- Fagenheten for EU forskning – møter og workshop når de kommer til Brussel

Vi har i første halvår 2009 sendt ca 60 partnersøk fra europeiske forskere, skoler eller regioner til utvalgte miljøer i Rogaland.

Partnersøkene kan være interessante og det avgjørende er om vi treffer de riktige personene i regionen med partnersøket.

Komite-arbeid

- Vi deltok i komiteen for EVS24 i Stavanger 2009

Interne SRE-aktiviteter

- Vedlikehold og aktivisering av hjemmesidene www.stavangerregion.eu
- Deltagelse på seminarer, nettverksmøter, informasjonsmøter og enkeltmøter med andre regionen, mottagelser og annet kontaktskapende arbeid.
- Revidert handlingsplan for 2009
- Årsrapport 2008
- Rapport om EU-prosjekter i regionen